Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 86. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го КВІТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 16, 1977 No. 86. VOL. LXXXIV.

УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ БРАЗИЛІЇ ВІДБУЛИ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Курітіба, Бразилія (Степан Кравчук) — В днях 19-20 березня 1977 року, в Курітібі, столиці естада Парана, Бразилія, відбулися річні загальні збори організаційної системи Хліборобсько Освітнього Союзу, в яку входять: Хліборобсько Освітній Союз, що тепер святкуватиме своє 55-ліття з дня оснування, Українсько-Бразилійський Клюб, Жіноча Організація, Організація Молоді (КЛЕМ) і Українська Фолкльорна Група.

Субота була призначена на загальні збори Жіночої Організації, Організації Молоді і Української Фолкльорної Групи. Згідно з правильником, Жіноча Організація ц.р. не вибирала своєї Центральної Управи, а тільки заслухала звіти за минулий рік своєї Централі і деяких філій з провінції Парани, які прислали своїх делеґаток, та накреслила плян своєї діяльности на черговий рік.

Збори молодечої Організації пройшли з великим піднесенням і на них приїхало аж 6 делегатів з далекого Порто Алєгре (618 км.). Уступаюча Центральна Управа здала звіт про свою діяльність за минулий рік та в дебатах обговорено цілий ряд проблем, з якими зустрічається молодь у своїй праці. На жаль, треба відмітити, що Управи філій ХОСоюзу дуже мало приділяють уваги справі організації молодечих відділів на місцях і тому в багатьох філіях або взагалі не існує організація молоді, або через неоправдані причини такі організації припинили свою працю.

Для вибору Центральної Управи Організації молоді був поданий лише один список і на голову Управи брано студента Бориса Сташка.

Того ж самого вечора відбулися річні загальні збори Української Фолкльорної Групи при ХОСоюзі. Ця група діє як окремий спеціялізований департамент при ХОС і до неї належать члени вище перахованих організацій та окремо любителі українського фолкльору. Її обов'язком є також організовувати подібні Фолкльорні Групи при філіях ХОС в різних місцевостях.

Для вибору Центральної Управи УФГрупи було два списки і виграв список, очолений п. Ярославом Володищуком.

Загальні Збори Хліборобського Освітнього Союзу відбулися цілий день у неділю 20-го березня. Загальний і докладний звіт про діяльність цілої організаційної системи Союзу склав її президент, проф. Степан Плахтин.

Ділові дискусії, які часом були „гарячими", найбільше точилися навколо продажу старої домівки та набуття оселі і боргу за неї. Уступаюча Головна Управа не змогла продати за бажану ціну свого старого осідку в центрі Курітіби і щоб не втратити можливости купна оселі, яка була вже давніше законтрактована, змушена була затягнути позику, яка й стала причиною дискусії. Реченець сплати позики вже минув (ця позика була ґарантована старою домівкою, що перевищує вартість оселі в два рази), а це й стало причиною для палких дискусій. Присутній на залі кредитор заявив, що він продовжує реченець сплати боргу ще на 90 днів і ХОСоюз протягом цього часу має подбати, аби здобути цю велику суму і врятувати свій старий осідок. Два дні перед зборами наспіла телеграма від Екзекутивної Дирекції ЗУАДКомітету, в якій вона потверджує своє рішення купна цієї оселі і цими грішми Гол. Управа ХОСоюз має сплатити затягнену позичку.

Після зміни і додатків до статуту, зокрема в справі побільшення обов'язків Вищої Ради, обрано Головну Управу, Контрольну Комісію та затверджено склад майбутньої Вищої Ради.

З представлених двох списків до складу Головної Управи і Контрольної Комісії більше голосів віддано на список, який очолював проф. Степан Плахтин. Це вже четвертий раз проф. Степан Плахтин переобраний на президента Хліборобсько Освітнього Союзу і Українсько Бразилійського Клюбу.

Плянують ще один пам'ятник Шевченкові в Арґентині

Буенос Айрес (М. Д.) — Для відмічення 80-річчя українського поселення в Арґентині плянується побудову ще одного пам'ятника Тарасові Шевченкові в місті Апостолєс, провінція Місіонес, де поселилися перші українські еміґранти, що приїхали туди в серпні 1897 року. Апостолєс — це головний осередок українських скупчень в Місіонесі, які живуть громадами в 45 окремих місцевостях та загально нараховують понад 30 тисяч осіб українського походження.

Для переведення будови заплянованого пам'ятника покликано Громадський комітет, який вже веде пожвавлену акцію, і відкриття пам'ятника заповідається на серпень біжучого року, коли відбудуться в Апостолєс величаві святкування 80-річчя українського поселення в згаданій місцевості.

Погруддя Шевченка, вилите з бронзи, виконав арґентинський скульптор проф. Л. Родріґез. Пам'ятник буде поставлений на площі при вулиці Шевченка напроти церкви Отців Василіян, де є також їх монастир, новіціят та школа Сестер Василіянок, які творять там осередок сусідуючих і підлягаючих їм українських громад.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН ТАРАСА ШУМИЛОВИЧА

Заходом Об'єднання Мистців Українців в Америці, у неділю 3-го квітня, в ґалерії Укр. Спортового Клюбу, 122 Друга Авеню, в Ню Йорку, відбулося відкриття виставки картин Тараса Шумиловича. Понад 150 гостей оглядали 173 картини: олія, темпера, графіка і абстрактна олія. Виставку відкрив голова Об'єднання, мистець М. Черешньовський. Привітав Тараса Шумиловича також голова САAA. Члени цього Об'єднання — Американські мистці, прибули численно на виставку товариша. Тих, що забираючих слово, представляла публіці українською і англійською мовами наймолодша доня мистця — Віра.

ВИСТАВКА КАРТИН МИКОЛИ АЗОВСЬКОГО

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців Америки (ОМУА) влаштовує виставку картин мистця Миколи Азовського. Відкриття виставки відбудеться в суботу, 16-го квітня ц. р., о год. 5-ій по полудні в Ґалерії ОМУА при 146 2-га евеню (3-ій поверх). Виставка триватиме до 1-го травня і буде відкрита тільки в суботи і неділі від год. 1-ої до 8-ої вечора

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ЗНОВУ НАГОЛОШУЄ ЛЮДСЬКІ ПРАВА

Вашінґтон. — В четвер, 14-го квітня, президент Джіммі Картер виголосив промову перед представниками країн Південної Америки, в якій наголошував справу пошанування людських прав не тільки в латино-американських державах, але в цілому світі. Промовляючи на сесії Організації Американських Держав (ОАД), на якій були приявні теж дипломати з інших частин світу, Президент вказав, що Хартія ОАД зобов'язує всіх членів додержуватися принципів „індивідуальної свободи і соціяльної справедливости", додаючи, що в політиці ЗСА відносно країн Південної Америки підставовим елементом є „пошануванням людських прав". Він сказав, що ЗСА покажуться дійсним приятелем тих країн, які „шанують людські права та підтримують демократичні ідеали". У півгодинній промові, — яку він почав еспанською мовою, але від так перейшов на англійську, жартівливо заявляючи, що низький рівень його знання еспанської мови може пошкодити відносинам між ЗСА та Південною Америкою — президент Картер сказав, що підпише Американську Конвенцію Людських Прав, яку в 1969-му році схвалила ОАД, але яку досі ратифікували тільки Коста Ріка і Колюмбія, як також обіцяв, що прикладе всіх зусиль, щоб Сенат ратифікував цей документ. Заяву Президента приявні дипломати прийняли бурхливими оплесками, хоча деякі країни Латинської Америки, зокрема Арґентина, Бразилія та Уруґвай, не вдоволені з факту, що уряд ЗСА зменшив їм закордонну допомогу з уваги на те, що ці держави порушують деякі людські права своїх громадян. Згадані три країни, на знак протесту проти „втручання Вашінґтону у внутрішні справи", відмовилися прийняти будь-яку військову чи економічну допомогу від ЗСА.

Того самого дня, тобто, в четвер, 14-го квітня, телевізійна сітка „Ен-Бі-Сі" передала інтерв'ю з президентом Картером, під час якого він виявив вдоволення, що його оборону людських прав так позитивно сприймають майже всі країни світу і зазначив, що як щоб ЗСА тепер занехали цю оборону, щоб в такий спосіб поліпшити можливості підписання договору із СССР щодо атомового роззброєння, то таке рішення було б „кроком взад".

У своїй промові перед представниками Організацій Американських Держав, яка охоплює 25 країн Західньої Півкулі, президент Картер порушив теж ряд інших питань, які стосуються відносин між ЗСА та південно-мериканськими державами. Він заявив, що підпише документ, згідно з яким ЗСА зобов'яжуться усунути всю атомову зброю з території Пуерто Ріко, зони Панамського каналу, Вірджінських островів та з американської військової бази Ґвантамано на Кубі. Президент заявив, що ЗСА прикладуть всіх зусиль, щоб припинити поширення атомової зброї в Південній Америці, заявляючи, що це буде перша зона в світі, яка буде „вільна від нуклеарної зброї".

Президент Картер в дальшому сказав, що Вашінґтон „розглядає можливості поліпшення відносин із Кубою на взаємній базі", але не входив у подробиці. Він заявив, що ЗСА прикладуть всіх зусиль, щоб дійти до порозуміння з Панамою щодо майбутньої долі Панамського каналу, зазначуючи, що новий договір мусить задовольнити Панаму, ЗСА і всі інші південно-американські держави та запевнити, що той канал надалі останеться „дійсно невтральним".

Щодо поліпшення торговельних та інших економічних зв'язків із країнами Південної Америки, Президент сказав, що його уряд збільшить економічну допомогу для найбідніших країн, постарається, щоб міжнародні фінансові інституції давали більші кредити тим державам, обіцяв, що в ЗСА будуть зорганізовані програми для вишколення техніків із південно-американських держав тощо. Президент Картер підкреслював, що економічні проблеми країн Південної Америки треба розглядати в загальному контексті поліпшення зв'язків між індустріяльно розвиненими та економічно недорозвиненими державами.

Президент Картер відтягнув пропозицію щодо податкового звороту

Вашінґтон. — Президент Джіммі Картер у четвер, 14-го квітня, відтягнув свою пропозицію, щоб майже кожний платник федеральних податків і члени його родини одержали по 50 дол. у податкових зворотах, бо уряд ЗСА тепер вважає, що економічна ситуація в країні поліпшилася до тієї міри, що більше не треба „стимулювати" її шляхом тих податкових зворотів. З достовірних джерел твердять, що секретар скарбу Майкел Блументаль і Берт Ленс, директор Бюра і Управління і Бюджету, порадили Президентові, щоб відкликав пропозицію щодо 50-долярового звороту, яку між іншим, вже схвалила Палата Репрезентантів, бо протягом останніх двох місяців дещо зменшився рівень безробіття, а також збільшився продаж продуктів широкого вжитку. Це вказує на успіх боротьби проти залишків економічної рецесії. Натомість, зростає загроза, що може повернутися інфляція, а податкові звороти тільки погіршили б ситуацію.

У четвер президент Картер рівнож відтягнув свою підтримку від двох пропозицій, які давали б податкові кредити корпораціям, а саме, збільшували б інвестиційні кредити та призначували б фірмам 1,680-доляровий податковий кредит за кожного нового робітника, прийнятого на працю даною фірмою.

Уряд полегшує заборону відносно продажу сахарини

Вашінґтон. — В четвер, 14-го квітня, Управління для справ харчів і ліків мало повідомити, що вводять деякі зміни в свою недавню заборону щодо продажу і вживання сахарини, а саме, сахарину далі можна буде купувати в аптеках і крамницях у формі пігульок і порошку, але на опакуванні буде зазначено, що сахарина може спричинити недугу рака. Крім того, продуценти різних дієтичних харчів і напитків не зможуть вживати сахарини. Речники Управління для справ харчів і ліків твердять, що хоча існують ляборaторійні докази, що сахарина може спричинювати рака, то з уваги на те, що люди, які мають цукрицю, не можуть вживати цукру, то треба дозволити їм купувати сахарину і то без лікарської рецепти.

МОСКВА КАТЕГОРИЧНО ВІДКИДАЄ ПРОПОЗИЦІЇ ЗСА ЩОДО АТОМОВОГО РОЗЗБРОЄННЯ

Москва. — „Правда", офіціоз компартії Совєтського Союзу, у передовиці, поміщеній у виданні з четверга, 14-го квітня, знову категорично заявила, що уряд СССР відкидає дві пропозиції ЗСА щодо нового договору відносно обмеження чи зменшення кількости стратегічної зброї, додаючи, що ці пропозиції навіть не можуть служити за базу для дальших дискусій в цій справі.

Передовиця, під заголовком „Проблема, яка може і мусить бути розв'язана", твердить, що уряд президента Джіммі Картера ввів зміни у тентативний договір між колишнім президентом Джералдом Фордом і генеральним секретарем КПСС Леонідом Брежнєвим, коли вони відбували зустріч у Владивостоці 1974-го року, і тому, мовляв, Совєтський Союз не може брати під увагу тих „нових пропозицій ЗСА", представлених делеґацією ЗСА в кінці минулого місяця. Совєтська газета твердить, що президент Форд і Леонід Брежнєв погодилися, що верхня межа дозволеної атомової зброї охоплюватиме деякі роди американської „мандруючої ракети", але не совєтський бомбовик „Бекфаєр", а уряд президента Картера, мовляв, відкинув це домовлення між Фордом і Брежнєвим. Як відомо, Білий Дім вже кількакратно заперечив ці твердження Москви, заявляючи, що пропозиції ЗСА були „справедливі і безсторонні".

Коментатори вказують, що ще перед тим, заки у Вашінґтоні дізналися про передовицю в „Правді", д-р Збіґнєв Бжезінські, головний дорадник Білого Дому для справ безпеки країни, заявив кореспондентам, що представники СССР не тільки продовжують категорично відкидати дві пропозиції ЗСА щодо атомового роззброєння, але навіть відмовляються обговорювати можливі компроміси, базовані на гих пропозиціях.

Кремль доручає своїм кораблям респектувати закони ЗСА

Москва. — „Известия", офіціоз уряду СССР, у своєму виданні з четверга, 14-го квітня, помістили повідомлення, що совєтський уряд наказав капітанам совєтських риболовних кораблів строго додержуватися риболовного закону ЗСА, який обмежує ловлю деяких родів риб в 200-милевій зоні від берегів Америки. Не входячи в подробиці, „Известия" писали, що доручення совєтського уряду має на меті запобігти „випадкам, подібним до тих, які недавно трапилися". Совєтська газета не згадує про факт, що Прибережна Сторожа ЗСА придержала два совєтські риболовні кораблі, „Тарас Шевченко" і „Антанас Снехкус", за незаконну ловлю риб в американських територіяльних водах і що Державний департамент перестеріг Москву, що дальші порушення закону ЗСА совєтськими риболовними кораблями може спричинитися до „загального погіршення відносин" між ЗСА і СССР.

Коментатори вважають, що наказ совєтських властей своїм капітанам вказує, що Москва не хоче, щоб справа ловлі риб перетворилася в „міжнародну конфронтацію".

В четвер, 14-го квітня, Прибережня Сторожа ЗСА дозволила совєтському кораблеві „Антапас Снехкус" відплисти з порту в Бостоні, куди той корабель і „Тарас Шевченко" були змушені причалити, але раніше з „Антанаса Снехкуса" вивантажено 16 тонн риби. Цей корабель випущено з уваги на те, що корабель сам не ловив риби, а тільки в своїх холодильниках зберігав рибу, яку зловили інші совєтські кораблі, між ними „Тарас Шевченко". Все одно, капітан „Антанаса Снехкуса" ще може бути покараний тим, що мусітиме заплатити 25,000 долярів відшкодування. Американські власті далі задержують корабель „Тарас Шевченко" і капітанові цього совєтського корабля грозять 100,000 долярова кара, рік ув'язнення і конфіскати самого корабля.

Комуністи в Еспанії відбули в Мадріді першу леґальну зустріч

Мадрід. — Центральний Комітет Комуністичної партії Еспанії зібрався перший раз, після майже 40-річного підпілля у столиці країни для обміркування передвиборчої тактики і затвердження своїх кандидатів на окремі пости в парляменті і провінційних леґіслятурах. Як відомо, в суботу, 9-го квітня ц. р., еспанський уряд Адольфа Суареса визнав законність дії Комуністичної партії, яка від часу громадянської війни і приходу до влади диктатора Франсіска Франка діяла в підпіллі. Атмосфера в Мадріді у зв'язку з визнанням Компартії все ще напружена і прем'єр Суарес, беручи під увагу останні погрози і висловлені невдоволення з боку військовиків леґалізацією Комуністичної патрії, заборонив влаштовувати на деякий час більші публічні маніфестації і демонстрації. Протестуючи проти визнання законної діяльности Комуністичної партії, міністер воєнної фльоти зрезиґнував зі свого становища, а [illegible] кілька високих старшин погрозили резиґнацією. Виступаючи на першій леґальній зустрічі комуністів, генеральний секретар Компартії Сантіяго Каррілльо гостро атакував фалянґістів і всі інші праві елементи та обіцяв тісно співпрацювати з реформістами і всіма демократичними партіями та теперішнім урядом прем'єра Суареса, який діє під зверхністю короля Хуана Карльоса. Заля, в якій відбувався мітинґ, була вдекорована великим плякатом зі серпом і молотом та написом: „Голосувати за комуністів, це голосувати за демократію". Багато уваги у своєму виступі Каррілльо присвятив виборам, заявляючи, що комуністи напевно здобудуть потрібні місця в нижчій палаті парляменту, помимо того, що визнання законности Компартії викликало консторнацію серед правих елементів, які працюватимуть проти комуністів. Видатний еспанський політичний діяч Мануель Фраґа Ірібарне заявив публічно, що прем'єр Суарес обдурив 531 відходячих парляментаристів, заявляючи їм раніше, що Комуністична партія не буде брати участи у виборах і ніколи не діятиме леґально. Політичні спостерігачі вважають, що тепер наступить час труднощів для прем'єра Суареса, який вже не може знайти відповідної особи, щоб обсадити нею міністерство фльоти після того, як адмірал Ґабрієль Піта де Санз зрезиґнував з того становища.

У КИЄВІ ЗААРЕШТОВАНО ОЛЕСЯ БЕРДНИКА

Вашінґтон (УІС „Смолоскип"). — Сюди дісталася вістка, що в понеділок, 11-го квітня, в Києві органи КҐБ заарештували відомого українського письменника Олеся Бердника.

Олесь Бердник

О. Бердник є третім членом київської Української Групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, який був заарештований за свою письменницьку і громадську діяльність. Два інші члени цієї групи, поет Микола Руденко, голова, і член Олекса Тихий, були заарештовані з початком лютого цього року і очікують суду в Донецькому.

О. Бердник народжений в 1927-му році на Херсонщині, був репресований за сталінських часів, згодом цілковито регабілітований і був прийнятий в члени Спілки Письменників України. В Україні найбільше розголосу здобув його твір „Зоряний корсар", за написання якого О. Бердник був виключений із СПУ в 1973-му році.

О. Бердник відомий на Заході із своєї концепції, яку він назвав „Альтернативна еволюція", яка була передана Об'єднаним Націям і на що письменник, на доручення генерального секретаря ОН д-ра Курта Вальдгайма, одержав відповідь. Рівнож О. Бердник відомий із своїх звернень до президентів ЗСА Джералда Форда і Джіммі Картера, в яких він просив надати йому американське громадянство.

На Заході появився передрук забороненої в Україні книжки Бердника „Окоцвіт" і оригінальний самвидавний твір „Золоті ворота". Вкоротці появляться книжковим виданням твори Бердника видані „Смолоскипом" - ілюстрована збірка „Блакитний коваль" і збірка есеїв „Україна Січі вогняної".

Згідно з одержаною тут вісткою, інформацію про арешт Бердника передав західнім кореспондентам в Москві член київської Групи, ген. Петро Григоренко.

Міська Рада в Ламберленд схвалила резолюцію в обороні діячів культури в Україні

Міська Рада міста Ламберленд (складовою частиною якого є Українське Село в Ґлен Спей) у повіті Саліван в Ню Йорк стейті, в якім засідає двоє українців: пані Єлисавета Геба та архітект Аполінарій Осадца, на своєму останньому засіданні 11-го квітня ц. р. на внесення радного А. Осадци схвалила резолюцію, в якій, покликаючись на велику кількість мешканців українського походження в тому ж місті, на їхню турботу за долю своїх переслідуваних братів большевицьким комунізмом на Рідних Землях, на останні арешти Руденка й Тихого за їхні спроби домагатися виконання постанов Гельсінкського Договору та на рішучі заяви президента Картера й Конгресу в обороні переслідуваних в СССР, апелює до президента Картера, щоб він усіми доступними йому засобами домагався від уряду СССР припинити переслідування українських діячів культури й науки, як рівнож священиків і вірних українських Церков, та вможливити українцям в СССР користатися бодай тими правами, що є передбачені в конституції УССР.

Ця резолюція буде вислана президентові Картерові, сенаторам Ню Йорк Стейту та конгресменові Саліванської округи.

На просьбу арх. Осадци, текст резолюції зладив ред. д-р Володимир Душник.

Коротич говорить про „незмірні переваги життя" в СССР

Київ. — Київська газета „Культура і Життя", згадуючи у числі з 3-го квітня ц.р. про „зустріч у дружньому колі муз" і зустріч „творчої інтеліґенції Ленінського району міста Києва з трудівниками столиці Радянської України", пише, що Віталій Коротич, знаний українцям у вільному світі подорожуючий совєтський письменник і поет, вихваляв на цьому зібранні життя у Совєтському Союзі і у своїй, як пише газета, „пристрасній промові відзначив яскраві риси будівного, творчого життя в Радянській країні, акцентував його незмірні переваги над життям у буржуазному світі, де панують жорстокість і насильство, як, наприклад, в ЗСА, звідки він недавно повернувся". Думку Віталія Коротича підтримав і розвинув Л. Новиченко, який говорив про „святий обов'язок" совєтської літератури „утверджувати світлий, радісний радянський спосіб життя, пропаґувати його самовіддано й талановито, шукати нові захоплюючі, переконливі засоби його художнього відтворення". На цьому зібранні виступали ще з подібними темами актриса Ада Роговцева, режисер Ірина Молостова і кінорежисер Олександер Косинов. Головував на зібранні співак Анатолій Мокренко.

Румунія також арештує своїх дисидентів

Париж. — Асошієйтед Пресс інформує, що румунська політична поліція ув'язнила видатного письменника і автора протестного документу Пола Ґому, а вісімох інших дисидентів, які підписали були протестний документ, румунський уряд заслав до концентраційних таборів на тяжку працю. Повідомляючи про це, Французький Комітет для Оборони Свободи в Румунії стверджує, що письменник Гома звернувся до західніх інтелектуалістів з проханням інтервеніювати у користь дисидентів і протестувати проти порушування людських прав румунським урядом. Речники комітету заявили, що їм не відоме місце перебування Ґоми і 8-х інших в'язнів. Знову ж з Беоґраду інформують, що румунські чинники повели акцію проти дисидентів з метою перервати їхні зв'язки з Заходом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Терпелива Америка

Минулої середи д-р Збігнєв Бжезіньскі, головний дорадник Білого Дому для справ безпеки країни, заявив кореспондентам, що представники Совєтського Союзу не тільки продовжують категорично відкидати пропозиції ЗСА щодо обмеження чи зменшення стратегічної атомової зброї, але навіть відмовляються обговорювати можливі компроміси. Він заявив, що уряд ЗСА все одно не втрачає надії, що таки пощастить дійти до якогось порозуміння щодо обопільного атомового роззброєння і тому продовжує переговорювати зі совєтськими представниками, стараючись переконати їх, щоб принаймні подали більш детальні причини, чому Леонід Брежнєв відкинув пропозиції ЗСА, бо тільки тоді можна подумати над деякими змінами чи над альтернативними пропозиціями.

Заява Бжезіньского вказує, якою терпеливою є Америка в обличчі впертости совєтських ватажків. Хоча президент Джіммі Картер і члени його уряду далі підкреслюють, що американські пропозиції щодо атомового роззброєння є справедливими, бо відносяться однаково до обох держав, то Президент кілька днів тому сказав, що якщо Москва зможе представити докази, що пропозиції ЗСА дійсно несправедливі супроти Совєтського Союзу, то Вашінгтон готовий ще раз переглянути ті пропозиції. Значить, уряд ЗСА виявляє добру волю і погоджується навіть на можливість компромісу, щоб запевнити світовий мир, не допустити до можливости атомової війни і припинити перегони в зброєнні, які фактично є великою витратою фондів, що їх краще можна було б використати для поліпшення стандарту життя громадян обох держав.

Проте, кремлівські верховоди, хоча постійно базікають про те, що нібито бажають миру і ,,міжнародної розрядки'', фактично хочуть запевнити собі військову перевагу в світі і тому не тільки відкидають справедливі пропозиції ЗСА щодо атомового роззброєння, але навіть відмовляються обговорювати можливі компроміси. Доказом того, що Москва не бажає жадного мілітарного балянсу із ЗСА, а мріє про військову перевагу над провідником вільного світу, може послужити факт, що представники СССР у переговорах із американськими урядовцями стараються просунути свою власну пропозицію, відкинену ще попереднім президентом Джералдом Фордом, а саме, домагаються, щоб верхня межа атомової зброї для обох держав охоплювала американську ,,мандруючу ракету'' (,,круз мисел''), але не охоплювала совєтського бомбовика ,,Бекфаєр''.

Як сказано, Америка терпелива і старається зробити все можливе, щоб довести до дійсно ефективного договору щодо обмеження чи зменшення стратегічної атомової зброї. Але терпеливість мусить мати свої межі. Якщо під час переговорів між державним секретарем Сайрусом Венсом і совєтським міністром закордонних справ Андреєм Ґромиком, запляннованих на кінець травня в Женеві, совєтська сторона дальше вперто настоюватиме на тому, щоб здобути для себе перевагу в ділянці нуклеарної зброї, то треба надіятися, що уряд ЗСА належно зареаґує на цю впертість Москви. На правдоподібність такої реакції Вашінгтону вказує недавня заява секретаря оборони Гарольда Бровна, який сказав, що хоча уряд ЗСА може погодитися на обопільно корисні компроміси, але ніколи не дозволить на те, щоб послабла оборонна спроможність Америки.

Проблеми Палестини

Ясір Арафат, голова Палестинської Визвольної Організації, яка від років змагається за право палестинців на свою державу, відвідав на початку квітня ц.р. Москву і перевів двократні розмови з совєтським верховодою генеральним секретарем ЦК КПСС Леонідом Брежнєвим про справи Близького Сходу, конференції в Женеві і актуальної тепер в міжнародній політиці справи створення окремої палестинської держави, щоб таким способом раз і на завжди розв'язати справу тисячів арабів, які від часу створення ізраїльської держави поневіряються в різних країнах арабського світу, живучи, до речі, в дуже примітивних й нелюдських умовинах. Очевидно, Брежнєв й інші совєтські верховоди використали перебування Арафата для своїх пропаґандивних цілей і поправи свого, раніше втраченого, престижу на Близькому Сході. Обговорюючи перебування Арафата в Москві, совєтські газети ,,Правда'' й ,,Известия'', заявляють, що розмови між представниками ПВО і Леонідом Брежнєвим проходили ,,в дружній атмосфері'', з підкресленням важливости палестинської проблеми і права палестинців на самовизначення, включно з проголошенням окремої самостійної палестинської держави. Брежнєв при тому заявив, що Совєтський Союз ,,завжди піддержував і піддержуватиме аспірації палестинців та інших країн Близького Сходу, які змагаються за свою свободу і незалежність від впливів капіталістичних країн, за соціяльний прогрес та справедливий мир в цьому районі світу''.

Тема виділення окремої території для створення самостійної палестинської держави не є новою. Про це згадували у принагідних виступах президент Джіммі Картер, єгипетський президент Анвар ель Садат в часі своїх відвідин в ЗСА на початку квітня ц.р., західньо-німецький канцлер Гельмут Шмідт, президент Франції Валери Жіскар д'Естен та інші політичні діячі. На повний ріст виринуло це питання також в ОН після того, як на цьому міжнародному форумі виступив Ясір Арафат, вимагаючи насправді ліквідації Ізраїлю і створення на тому місці Палестинської держави, в якій побіч себе ,,жили б в мирі'' магометани, християни і жиди. Таке ставлення справи Арафатом й ще більш радикально другою палестинською організацією, т.зв. Народним Фронтом для Визволення Палестини, яка взагалі зміряє до викинення жидів з Ізраїлю і побудови на тому місці ліво-марксистської держави, ледве чи спричиниться до розголошення справи Палестини, не говорячи вже про конкретну політичну піддержку держав, які звичайно у таких випадках перерішують справу на міжнародних конференціях. Палестинські провідники не взяли до уваги політичної дійсности, існування хоч малої, але сильної під кожним оглядом держави Ізраїль, який, знаючи правдиві інтенції палестинців, ніколи не погодиться на створення Палестини навіть в найбільш ідеальних її формах. А без згоди Ізраїлю навряд, чи можна буде здійснити такий великий плян, як творення нової самостійної держави, яка в принципі вела б ворожу до Ізраїлю політику, а може навіть ,,святу війну'' проти жидів.

Тому треба вважати, що помимо совєтської піддержки, проблема Палестини все ще знаходиться у сліпому куті.

В. Левенець

ТАКИ ,,ПРИЛИП ДО СИСТЕМИ''

У 1974 році усім можна було думати, що український підсовєтський поет, колишній шестидесятник, а потім вірний виконавець ,,генеральної лінії'' партії Віталій Коротич не зуміє більше вдержатись на поверхні, помимо його великих здібностей маневрувати між власним сумлінням і настановою та вказівками Компартії. Слідкуючи за совєтською пресою, можна було тоді завважити, як зоря Віталія Коротича котилася по небосхилі і тяжко було навіть сказати, ділося це тому тільки, що КҐБ до ,,проскрибованих'' в минулому ніколи не має більше довір'я, чи може в Коротича ,,кипіло в серці море гніву'', як це він любив залюбки висловлюватись перед своїми друзями. Ніхто з близьких до нього осіб не вірив тоді, що Коротичеві вдасться пережити чергову кризу і висмикнутись з розставлених сіть КҐБівських критиків, яким було доручено ,,обновити'' поета і привернути йому ,,синівську вірність''. Після покаянної заяви Коротичеві дозволено навіть виїхати на деякий час до країн Заходу з завданням вести розкладницьку роботу серед еміґрантів. Треба припускати, що Коротич добре виконав свою функцію, бо коли він повернувся в Україну його нагородили за заслуги і поставили на відповідальний пост редактора журналу ,,Райдуга''. В цьому ж то журналі опісля появилися його спогади з перебування на Заході, цікаві під літературним оглядом, однак з дуже гострими нападами на свідому і антикомуністичну частину еміґрації, яка, мовляв, ,,перебуває під впливом націоналістичних груп''. Після видання кількох збірок поезій, Коротича на якийсь час залишили були в спокої, зглядно не чіпали офіційно і тоді вже дехто здогадувався, що він пішов шляхами старих комуністів Тичини, Рильського, Корнійчука, Смолича та інших, тобто ,,прилип до системи''. Несподіванкою однак для всіх, передовсім для комуністичних поплентачів на Заході, була критична стаття в ,,Літературній Україні'' Миколи Дубини, який піддав нищівній критиці дві збірки поезій Коротича ,,Перевтілення'' (видана в 1971р.) і ,,Щоденник'' (1973р.) Для поінформованих осіб ,,обробка'' Коротича не була новістю, він прямо попав у триби партійної машини у зв'язку з загальним загостренням курсу боротьби з націоналізмом і національно свідомим елементом в Україні та з новою вимогою Політбюра, що письменники повинні у своїй творчості оспівувати совєтську дійсність і стояти на ,,чітко окреслених ідейних позиціях''. Дубина, взявши на приціл якраз молодого Коротича, закидав йому брак ,,ідейного гарту і передового світогляду'' через що він (Коротич) ,,блукає в туманностях, манірничає, намагається не виявляти своєї громадської активности''. ,,Громадською діяльністю'' комуно-російські партійні заправила називають, між іншим, всіх тих партійців, які активно проявляються на антинаціоналістичному фронті, як наприклад, Ростислав Братунь, Тарас Мигаль та їм подібні. Партійний критик Микола Дубина, який мав за завдання ,,обновити'' Коротича, вишукував і викривав поетових героїв, які, на його думку не були ,, цільними гармонійними людьми, ані бійцями передового трудового краю, а охопленими внутрішніми суперечностями самітниками''. Дубина, побіч ,,літературних браків'' творчости Коротича, добачав в нього ще й надто велику прив'язаність до релігії і до політики. Найбільше обурювало Дубину і його хлібодавців те, що колишній Коротич порівнював Ісуса Христа з Богомольцем, бо Ісус Христос народився в стаєнці, а Богомолець в Київській в'язниці. У вислові поета ,,Обидва вони великі'' совєтські критики добачали у Коротича ,,західні ідейні зразки'', яких він мусить позбутися. В кінці, партія, через свого посланця Дубину домагалася від Віталія Коротича в першу чергу ,,ідейної чіткости і перестановки''. Одним словом відречення від свого особистого ,,Я''.

Дехто в тому часі сумнівався, чи партія ще й цей раз, після тяжкої критики його писань, дозволить Коротичеві залишитися в гурті літераторів, бо режим ніколи не був зацікавлений великими полотнами, справжньою поезією, літературними шедеврами; їм потрібний був Коротич, як ,,виробничий технік'', що вміє захоплюватись ,,будівництвом комунізму'', оспівувати ,,щасливе життя'' колгоспного села і створювати потрібну партії поетичну пропаганду. Справжній мистець у такій задушливій атмосфері задихається від зігнилого соцреалістичного повітря і скоріше чи пізніше стає жертвою партійної машини, стає літературним КҐБістом, літописцем московсько-большевицької епохи і пропагандистом ,,високих ідей комунізму''.

Подібна доля випала також Віталієві Коротичеві. Він не тільки став пропагатором ,,дружби російського і українського народів'' і трубадуром творення ,,радянського народу'', чого так дуже тепер домагається Політбюро від республіканських наставників, але також ,,літописцем'' Компартії і ненависником ,,тих, кого їхні ж народи назавжди вигнали з дому й прокляли''. ,,Пишу нові книги, — згадує в одному місці поет Коротич, — долаю ворогів великою мірою через те, що маю так багато вірних і відданих друзів у Прибалтиці, в Закавказії, в Середній Азії. Я пишаюся тим, що маю вірних друзів у безмежній Російській Федерації — кожна зустріч з ними виповнює душу не лише радістю, а й свідомістю того, що стільки друзів, стількомовних і стотрадиційних, живуть біля мене, вірні законам дружби''.

Признається також Коротич до примусового виселення, на яке він мусів поїхати після згадуваної критики Миколи Дубини. ,,За кілька останніх літ, — пише Коротич, — я проїхав найвіддаленішими місцевостями Радянського Союзу, побував на всіх кордонах МОЄЇ держави. І надалі я зустрічатимуся з друзями, бо над усе дорожу ними. Ніхто ж не може зробити мені великого зла, доки я з ними. Зло те можу заподіяти собі лиш сам, коли зраджу ту приязнь. Але це не можливо. Наука вірності і дружби — одна з найосновніших, засвоєних мною від життя''. Треба сумніватися в останній вислів поета, бо ж тоді ледве чи треба було партії посилати на ,,обнову'' Коротича Миколу Дубину, з завданням переробляти його з справжнього поета на ,,виробничого техніка''. Що таким він став свідчать його останні писання на сторінках підсовєтських газет і журналів і його оспівування ,,щасливого життя в Радянській державі''. Він також закликає своїх земляків глибоко замислюватися над ювілеєм жовтневої большевицької революції, яка, мовляв, ,,запропонувала світові людяний варіянт нового співжиття. Я не знаю антитези, — каже Коротич, — до нього — радянське життя стає все цікавішим світові і це цілком природно''.

Виглядає, що Віталій Олексійович Коротич, за фахом лікар, поет і письменник, автор поетичних збірок ,,Золоті руки'', ,,Запах неба'', ,,Вулиця волошок'', ,,Течія'', ,,Щоденник'' та багатьох інших, остаточно таки ,,прилип до системи''; зрезиґнував із справжньої поезії і почав писати пеани окупантам його рідної землі; став жертвою літературних КҐБістів, які готові, за вказівками компартії, роздерти свою жертву; знайшовся серед припадкових, або спеціяльно школених партією літературних осібняків, що проповідують газетно-пропаґандистський жанр і крикливо-реклямну макулятуру. А шкода, бо він міг стати непересічною індивідуальністю в літературі.

Роман С. Голіят

ПІД ЗНАКОМ ,,ЗЛИТТЯ НАЦІЙ''

Z DZIEJOW WSPOLPRACY POLAKOW, UKRAINCOW I ROSJAN. NAKŁADEM UNIWERSYTETU JAGIELOŃSKIEGO. PRACE HISTORYCZNE, ZESZYT 54. KRAKÓW 1975. 212 СТОРІН

(3)

Герард Жеберек (Краків) у статті ,,Діяльність польських революційних і демократичних організацій в Києві в роках 1885-1897'' дає огляд підпільної праці польських студентів на київському у-теті, як також згадує про тайні організації польського підпілля. В другій половині вісімдесятих років XIX сторіччя в Києві, подібно, як і в більших містах царської імперії одною з першоплянових роль в революційній діяльності відігравала студіююча молодь. В тому часі, другим осередком по Петербургу, який скупчував більше число студіюючої молоді, був Київ. Там, на університеті св. Володимира студіювало майже 400 поляків, які становили 20 відсотків загального числа студентів. (стор. 71).

Михайло В. Демченко (Київ) у своїй статті ,,Революційна діяльність польських соціял-демократів в Києві в роках девятдесятих XIX ст.'' подає нарис праці Польської Соціялістичної Партії. Він пише про непорозуміння між членами тієї партії, розбиття та зміни назви на соціялдемократичну партію, та працю її членів, розповсюджування підпільної дітератури тощо. Автор цитує Леніна, який ,,високо оцінював революційну діяльність польських соціялдемократів, і сказав, що... вони належать до найліпших революційних й інтернаціоналістичних елементів міжнародної соціялдемократії'' (стор. 100)

Зигмунт Лукаскі (Краків) у статті ,,Вплив великого жовтня на становище політично-ідейні і програмові заложення польських революціоністів в Росії'' пише, що в часі революції на терені колишньої Росії жило майже 3 мільйони поляків, з яких — (за словами автора), - що п'ятий був учасником революції. Він, як історик, запитує, який вплив на поляків мала жовтнева революція, який досвід винесли поляки, ті, які перебували в Росії. На своє питання відповідає, що одні навчилися, як ,,робити революцію'' — другі, як з нею воювати. Були навіть такі, як Фелікс Дзєржинскі, які були вибрані до Центрального Комітету Большевицької Партії. ,,Деякі діячі комуністичної російської партії, як також багатьох польських революціонерів уважали, що без підтримки західньо-европейського пролетаріяту неможлива перемога російської революції. Коли в Европі не вибухне революція, совєтська влада — вони вірили— буде здана на проґру. Такий погляд виникав з невіри в революційність російського селянства''. (стор. 119). Було очевидним, що як тільки західньоевропейський пролетаріят не прийшов з поміччю російській революції, її дальша доля залежить від постави російського хлопства.

Ірена Пачинська (Краків) у своїй розповідці про ,,Діяльність совєтських громадян в Південній Польщі. Вибрані проблеми (1941-1945)'', дає перегляд дій комуністичної партизанки на теренах Польщі. Вона підчеркує, що: ,, прибуття партизанських совєтських відділів поставило справу коекзистенції, взаємної допомоги і співдії совєтської партизанки з польською конспірацією різних політичних відтінень''.

Іван Д. Кундюба (Київ) у статті ,,З історії совєтсько-польської військової і політичної співпраці в ділянці визволення Польщі (1943-1945),'' коротко переповідає, як дійшло до творення в СССР польської демократичної армії. Уряд СССР виасигнував для Союзу Польських Патріотів в СССР 300 мільйонів рублів для створення і втримання польського війська. Регулярна армія під командуванням ген. Владислава Андерса, 75 тисяч вояків і їх родини переїхали з СССР до Ірану.

100-тисячна польська армія, вишколена совєтськими військовими експертами, стала допомоговою частиною червоної армії. Після створення Тимчасового Уряду Річипосполитої Польщі, як ,,довіреного уряду польського народу'', американці й англійці висунули до нього два постуляти, які мали задецидувати про його долю. Перший — залишити в краю буржуазні уряди, тобто уряд лондонський на чолі з С. Міколайчиком, і другий — повернути до старих границь Польщі, нарушуючи тим інтереси СССР, а на заході також не заакцептувати границь і суверенности Польщі супроти усіх пястівських земель. (стор. 167). Совєтська сторона обстоювала за повернення Польщі усіх західніх земель аж по Одру і Лужницьку Нісу. Якщо, одначе, йде про східні кордони, совєтський уряд був склонний прийняти за підставу будучої державної границі між СССР і Польською Народною Республікою ,,лінію Керзона'' з відхиленням границі на поодиноких її відтинках на 5 до 8 клм. в користь Польщі. Автор цієї розвідки закінчує свої міркування словами: ,,Польща знайшла в Совєтському Союзі справ-

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ДОЛЯ ПОЕТА

В березні цього року поховали на Українському Православному Цвинтарі в Бауд Бруку останнього члена ,,ВАПЛІТЕ'', друга Никифора Щербину, так тихо, скромно і бідно, як звичайно ховають самітніх і бідних поетів. Щойно з посмертної згадки в ,,Свободі'' громадяни довідались, що в Ню Йорку, на ,,давнтавні'', жив довгі роки і творив такий визначний український поет. До речі, він жив на тій самій 10-ій вулиці і тільки один будинок подалі від дому, в котрому помер минулого року Микола Понеділок... Але доля Миколина була хоч в цьому аспекті щасливішою, бо його ховав дослівно весь народ, вся громада, а на похорон сл.п. Н. Щербини приїхало заледве шестеро осіб, вже разом із священиком, о. протопресвітером І. Ткачуком, настоятелем церкви Всіх Святих у Ню Йорку...

На такій самій скромній панахиді в похоронному заведенні Яреми сказав один з жалобних промовців, що поети повинні б хоч вмирати на Рідній Землі, якщо вже не можуть на ній жити. Хто, мовляв, і коли позбирає їхні тлінні прахи, розсипані-розпорошені по широкому світу, від Воркути аж по Каліфорнію?... Та чи винні ми в цьому, що Батьківщина наша діждалася часів жорстокіших за всі, досі знані світові, тиранії, де ворог-супостат не дає спокою навіть кісткам давно спочилих в лоні Рідної Землі її синів,-поетів, вояків, героїв?...

Може наш покійний друг і брат, Никифор, пожив би ще трохи довше, як би не отой вічний страх, чи психоза, що переслідували його до останнього віддиху, — що його колись схоплять і депортують на ,,родіну''! Тим то він і сторонив від людей та ховався від них, не довіряв навіть найближчим приятелям, не належав до жадних товариств, щоразу переїжджав з мешкання на мешкання, неначе б то втікав від своєї долі... Тікав так довго, поки не наздігнала його самітня смерть.

Що ж до православного цвинтаря в Баунд Бруку, де спочив навіки сл.п. Никифор Щербина, або так званого ,,Українського Пантеону'', то хоч він сам знаходиться на чужій землі, але стався нам рідним і близьким саме тим, що так щедро засіяний могилами наших творців культури та всіх добрих українських людей. Тим він символічно з'єднився з Рідною Землею, а другові Никифорові Щербині, нащадкові славних кубанських козаків, дав останній притулок, замість Старокорсунської станиці на далекій, соняшній Кубані...

Ікер

Ярослав Падох

НА ПРАВНИЧІЙ СЛУЖБІ НАРОДОВІ

У 70-ліття Юрія Старосольського

II

А втім, це зовсім не випадково, бо походить він бодай в третьому поколінні з правничої родини й то з виразним нахилом до науки. Його дідо, Йоахим Старосольський, був начальником суду й бурмистром королівського міста Ярослава, а батько Володимир був одним із найвизначніших членів галицької адвокатури й високо ціненим науковцем й професором Українського Вільного Університету в Празі. Стриєчні брати Володимира Старосольського були також визначними правниками й громадянинами. Михайло Старосольський (1893-1920) був правником і журналістом, редактором ,,Козацького Голосу'' й старшиною УГА. Його розстріляли большевики під Одесою в часі визвольної війни Станислав Старосольський, брат Михайла, визначний правник-цивіліст, був суддею Апеляційного Суду у Львові й професором Українського Тайного Університету у Львові (помер у Відні 1962 р.). Доповнити б цей реєстр згадкою, що братанок Юрія Старосольського, Володимир, є під цю пору адвокатом у Ню Йорку, та що єдина доня Ювілята, Анна, закінчує правничі студії в Ню Йорку з наміром стати, як батько, адвокатом.

Творчість

З важливіших наукових праць Юрія Старосольського, які вийшли друком в мовах українській, німецькій (одна) і англійській (дві), слід назвати п'ять, присвячених карному праву Совєтського Союзу, одну — міжнародному праву й ще одну, ненадруковану, яка торкається теорії права. До них слід зарахувати також два університетські підручники. Час їх публікацій простягається на понад сорок років, від 1936, коли в квартальнику Союзу Українських Адвокатів та Українського Правничого Товариства у Львові ,,Життя і Право'' появилася стаття п. н. ,,Карне право УССР'', до 1970 р., коли в 3-ій книзі журналу ,,Правничий Вісник'', що його видає Товариство Українських Правників у ЗСА, появилася стаття п. з. ,,Чи нуллюм крімен сіне леґе'', отже, можна говорити бодай про 40-ліття наукової праці Ювілята. Поміж цими датами появилися ще три совєтологічні статті, а саме: ,,Основні принципи совєтського кримінального права''*, поміщена в англійській мові в ,,Норт Керолайна Ло Ревю'', ,,Принцип аналогії в кримінальнім праві. Аспект совєтського правничого думання''** яка появилася в виданні Дослідчої Програми над Совєтським Союзом 1954, та ,,Догма про володіння права'', поміщена в ,,Правничім Віснику'', книга І, в Ню Йорку, 1955.

Перша праця з раннього 1936 р. (,,Карне право УССР'') мала за завдання дати загальний огляд совєтського права, якими цікавилися галицькі правники й політики й з частими його змінами зв'язували надії на полегшення совєтського режиму в Україні. Другі праці мають характер спеціялізований, розбираючи надзвичайно важливі і нелегкі для дослідження їх питання, а саме, відкинений західнім правовим світом принцип аналогії в кримінальнім праві, який дозволяє судді засудити підсудного за злочин, який карне право не передбачує, та відкинену совєтами капітальну догму західнього вільного світу, а саме, догму про володіння права, на які спирається право культурного вільного світу, зокрема світу англосакського, основою якого є так зв. ,,коммон ло''. Тісно з цими двома проблемами, яким Юрій Старосольський присвятив дві студії, пов'язана третя, про головні принципи совєтського кримінального права, хоч, як сама назва вказує, є ширшого і загальнішого характеру.

Окреме місце в працях і студіях Ю. Старосольського займає студія невелика розміром, але багата в спостереження й висновки на майбутнє, п.н. ,,Природа міжнародного злочину'', надрукована в 6 числі ,,Наукових Записок'' УВУ з 1963р. Спираючись на Лондонський договір з 8 серпня 1945, ,,Декляраці́ю Прав Людини'', схвалену Загальною Асамблеєю Об'єднаних Націй 10 грудня 1948, Статут Міжнародного Військового Трибуналу в Нюрнберзі та присуди Нюрнберзького й Токійського Трибуналів, й інші джерела міжнародного карного права, автор підмічує зміни, які в цім праві зайшли, зокрема найпомітнішу, яка досьогочасний об'єкт міжнародного карного права — державу замінила чи доповнила, як це є в праві державнім, особами, які доконали вчинки, заказані міжнародним кримінальним правом. Ця розвідка приносить честь авторові, як глибиною досліду (і відважними заключеннями), так і шириною його зацікавлення, яке звело його з широкого поля совєтології до ще ширшого — міжнародного карного права, по якім він крокує впевнено, хоч обережно, адже ця ділянка права зовсім не стабілізована й підпадає постійним змінам.

Окремо слід згадати ненадруковану досі працю п.н. ,,Ідея охорони правових дібр, як сучасна проблема карного права'', на основі якої Юрій Старосольський був габілітований на приватного доцента Українського Вільного Університету в 1945 р. Була вона писана в часі війни на основі восьмимісячних дослідів в бібліотеці Німецького Університету в Празі й обнімає понад сто сторінок машинопису. Належить вона до теорії права й обговорює актуальну проблему, що є істотою карного права, зокрема чи його метою є охорона правових дібр, до якого висновку доходить автор.

Вислідом педагогічної праці на Міжнароднім УНРРА Університеті є виготований в німецькій мові ,,Вступ до торговельного права''*** та підручник кримінального процесового права, зладжений на підставі викладів на УВУ в українській мові п.н. ,,Нарис карного процесу'', який вийшов в Мюнхені 1947р.

[Закінчення буде]

* Basic Principles of Soviet Criminal Law. North Carolina Law Review. No. 359, 1950.

** The principle of Analogy in Criminal Law. An Aspect of Soviet Legal Thinking. Research Program on the USSR. Mimeo. Series No. 55, New York, 1954.

*** Einführung in das Handelsrecht, München, 1946

Окружна Таборова Комісія „Вовча Тропа"

повідомляє, що

цьогорічні ЛІТНІ ТАБОРИ

для НОВАЦТВА та ЮНАЦТВА
на Пластовій Оселі „ВОВЧА ТРОПА"
в ІСТ ЧЕТГЕМ, Н. Й.

відбудуться

від 9 до 30 липня 1977 р.

Карти зголошення можна одержати в кожній Пластовій Станиці від 1-го до 31-го травня 1977 р.

Оплата, як і в минулому році — $50.00 тижнево (і $5.00 реєстраційна оплата).

PLAST CAMP
144 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

КУ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ СТУДІЮЮЧОЇ МОЛОДІ (ТУСМ)

влаштовує

СЕМІНАР-ПАНЕЛЬ

в неділю, 24 квітня 1977 року
в Домі ОУВФ в Ню Йорку

при 136 Second Ave., Ню Йорк, Н. Й.

ПРОГРАМА:

9-10 год. — Реєстрація.
10-12 год. — Семінар на тему „Ідеологія".
а) Чому ідеологія? — РОМАН ЗВАРИЧ.
б) Шкідливий вплив марксизму — д-р ВОЛОДИМИР ЗАРИЦЬКИЙ
в) Сучасна українська націоналістична ідеологія — д-р ПЕТРО МІРЧУК
12-2 год. Обідова перерва.
2-4 год. 2-га Сесія — „Аналіза теперішньої еміграції з СССР".
а) Аналіза груп дисидентів — мгр ВОЛОДИМИР МИКУЛА
б) Політика людських прав — мгр ГУТ-КУЛЬЧИЦЬКИЙ
в) Наша оцінка і постава російської еміграції з СССР — д-р АНАТОЛЬ БЕДРІЙ

Вступ $3.00 для студіюючої молоді.
$5.00 для дорослих.

---

104 Відділ СУА
має честь запросити Вас на
Весняну Забаву

30 квітня 1977 року
в Українському Народному Домі
140 Друга Евеню, Н. Й.

грає оркестра „Темпо"

Початок 9:00 *Вступ 5.00*

Важне для Перемишляків

Довго очікувана книжка про історію Української Державної Гімназії у Перемишлі, що її написав довголітній директор цієї твердині українського виховання на найдальше на захід висуненій території України проф. поч. д-р Степан Шах, появиться вкоротці друком, як видання Т-ва „Рідна Школа" в Німеччині.

Вступне слово до книжки написав о. декан Іван Лебедович. Як додаток поданий є список абітурієнтів за останні роки існування Гімназії і також ілюстрації.

У продажі книжка буде коштувати 10 ам. дол. Хто замовить її вже тепер і пришле гроші — платить 7 ам. дол.

Замовлення слати на адресу:

Ukrainischer Schulverein
"Ridna Schkola" e.V.
8 Munchen 40 — Isarring 11

Гроші переказувати на конто:

Kto: Bayerische Vereinsbank Munchen Kto Nr. 654

Коли гроші пересилаєте чеком, просимо додавати 1 дол. більше, на банкові кошти.

За Управу Т-ва:
проф. д-р Григорій Васькович
голова
мгр Володимир Леник
секретар

БРЕЖНЄВА НАГОРОДИЛИ ЩЕ ОДНОЮ МЕДАЛЕЮ

Москва. — Совєтська пресова агенція ТАСС інформує, що в четвер, 14-го квітня ц. р., відбулась в Кремлі нова церемонія вручення генеральному секретареві ЦК КПСС Леоніду Брежнєву „Золотої медалі гонору" і членської виказки ч. 1 совєтського комсомолу. В інформації говориться, що 70-річний совєтський верховода був окремо вшанований представниками комсомолу за його „турботу і опіку совєтською молоддю".

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ — КОМІСІЯ ЗВ'ЯЗКІВ

при співпраці

Об'єднання Жінок ОЧСУ, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Союзу Українок Америки і Українського Золотого Хреста

запрошує все Громадянство, зокрема Жіноцтво відзначити спільно

ДЕНЬ СФУЖО

у неділю, 24 квітня 1977 року
о год. 2-ій по полудні
у Домі СУА/УККА
203 Друга Авеню у НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

ПРОГРАМА:

„Декада Жінки" — інж. ЛІДІЯ ДЯЧЕНКО (СУА — Філядельфія).
„Рік СФУЖО" — ОЛЕКСАНДРА СЕЛЕПИНА (ОУПС)
„Наша єдність, молитва і праця — нескореній Україні" — СЛАВА ЛАСОВСЬКА (ОЖ ОЧСУ)
„Перед III Світовим Конґресом Українського Жіноцтва" — РАЇСА КУДЕЛЯ (УЗХ)
Виступає Ансамбль Бандуристок ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ з Бавнд Бруку, Н. Дж.
Товариська гутірка

III СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА — 26-29 травня 1977, Торонто, Канада

---

10 ВЕРШНИКІВ АПОКАЛІПСИ

„Бо я чув від Господа сил, що загибіль всій землі призначена".

Ісая 28:22.

Гол Ліндсей, автор розхопленого мільйонами читачів твору **„Покійна Велика Планета Земля"** говорить, що сьогодні немає великої різниці між переглядaнням газет, слуханням радія, сидженням перед телевізором, чи читанням стародавніх пророцтв. Всюди міститься той самий матеріял.

Ми маємо на увазі статтю в Свободі з дня 24 березня ц.р. під назвою **„10 Вершників Апокаліпси"**. Тридцять чотири цалів битого друку і віщувань про чорну хмару, яка насувається на нашу землю. Недостача енергії, поживи, води, обниження земної температури, занечищення довкілля, — все те взяте з повідомлення спеціяльної комісії Об'єднаних Націй. Суть цілої статті находиться в одному реченні: „Є багато познак, що цілий світ, а з ним і ЗСА ідуть до гіршого".

Того самого (24 березня) дня з радіостанції ВОР в Ню Йорку один американський спеціяліст від довкілля говорив, що чим більше ми засмічуємо океани, тим більше ми занечищуємо повітря. Коли ми не опам'ятаємося, страшив він слухачів, то в скорому часі ми будемо вибігати на найвищі гори, щоби вдихнути трохи свіжого воздуху.

Відомий в Америці католицький епископ, Фултон Шін, висловився досить невесело в рямцях одної передвеликодньої телевізійної програми, кажучи, що нам не можна обманювати себе, бо ми ідемо назустріч небувалих лихоліть. Гол Ліндсей не помилявся. Сьогодні вдаряють на тривогу в газетах, по радіо і на телевізії. Остаються ще пророки.

Наш коментар в Свободі з 15-го лютого 1977 під назвою **„Фантастичні Думи — Фантастичні Мрії"** ми також згадували про довкілля й турбувалися маривом останнього кіловата електрики, останнього кубометра газу, останню бочку нафти. Ми писали: **„Від люксусів 20-го століття до примітивізму часів Ноя є тільки один крок"**. В чому є ріжниця між нашим насвітленням того положення і думками других?

Поперше, авторитетні чинники відкривають ту загрозу щойно тепер, ми — адвентисти говоримо про це вже 140 років. Майже півтора століття нас називають чорними круками. Отже, до нас варто прислухатися.

Подруге, є причина, длячого досліди ОН, чи інтерв'ю зі спеціялістами від довкілля, приймається радо й даром до газет, по радіо, чи на телевізії, ми натомість мусимо за такий самий зміст платити газетам і радієвим чи телевізійним компаніям. Бо ми не є тільки „нюс". Відкриття комісії ОН, чи тисячі інтерв'ю з ученими записується на стрічку, знімається на мікрофільм, вони попадають в архів і скоро забуваються. Наше насвітлення чіпляється людської душі. Воно показує, що занедбання Бога є причиною затемнення нашого горизонту, що цього не було б, коли б Бог був у людей на першому місці і, що всяка позитивна зміна в цьому напрямі може запобігти лихові. Однак ми знаємо, що слухачі радія, глядачі телевізії і читачі газет на таку зміну не готові, вони ставляться до неї вороже.

Позвольте ще раз пояснити наші позиції: На основі непомильного Божого Слова ми віримо, що надходить час скрути, „якої не бувало від часу, як постали люди" (Даниїл 12:1), час „голих зубів і безхліб'я" (Амос 4:6), що кожна людина, яка сьогодні змінить своє відношення до Бога й дасть Йому перше місце в життю, переживе той час в релятивному мирі, бо **„хліба йому настачиться і води в нього не забракне"** (Ісая 33:16). Тому ми заохочуємо всіх дати сьогодні перше місце першим речам.

З любов'ю до Вас

Information Service of Ukrainian Adventists
227 West 46th Street, New York, N.Y. 10036

Повідомлення в справі будови пам'ятника Українським Героям у Вінніпеґу

Вінніпеґ. — Заходом Катедри свв. Володимира й Ольги та Ветеранських Організацій Вінніпеґу, столиця Українців Канади будує пам'ятник Українському Невідомому Воякові на цвинтарі Всіх Святих, пам'ятник поляглим героям за волю України і Канади.

Проєкт пам'ятника виготовив маестро І. Молодожанин. Він буде здвигнений з ґраніту, високий на 18 стіп. Контракти з будівельними фірмами вже підписані і праця вже почалася. Кошти пам'ятника будуть виносити 40 тисяч дол.

Відкриття і посвячення пам'ятника відбудеться на Зелені Свята, в неділю 21-го травня 1977 р.

На цю ціль перші пожертви склали:

Катедра свв. Володимира і Ольги — $2,500.00; Марія Матвійчук з Теодоровичів в пам'ять Ісповідника Віри бл. п. Архиєпископа Василя Величківського $2,000.00; по $1,000.00 — о. д-р В. Кушнір, Марія і Стефан Янковські, Ліквідаційна Дирекція Нард Вінніпеґ Кооперативи, І. Геврик, А. Котович, І. Паркасевич, А. Суровий, З. Круцько, Т. Нарожняк і Українська Стрілецька Громада Вінніпеґ; по $500.00 — Фундація ім. Т. Шевченка і Кредитова Спілка „Карпатія"; $350.00 — Українське Національне Об'єднання; $315.00 — Кооператива „Калина"; $250.00 — Кредитова Кооператива Північного Вінніпеґу; 150.00 — Кредитова Кооператива „Віра"; по $100.00 — Український Народний Союз, Округа Вінніпеґ, Допомогове Братство св. „Миколая", Станиця УПА Вінніпеґ, о. Р. Кисілевський, о. Г. Олійник, Ева Кравс, Методій Парасюк Т-во Княгині Ольги при Інституті Просвіти; по $50.00 — І. Геврик, Д. Ріпак, Ю. Гвоздулич, Спілка Української Молоді Вінніпеґ, Організація Українців Канади Центральна Управа, Організація Українок Канади Відділ Вінніпеґ, Кредитова Спілка „Дніпро", Кредитова Спілка „Поступ", Стефан Костишин і Лукіян Процяк; $35.00 — М. Саракула. $30.00 — П. Солінка: По $25.00 — Параска Кузенко, Татяна Мельник, Стефан Сивак, М. Симчич, Ліґа Визволення України Вінніпеґ. По $20.00 — Н. Мишчищин, О. і А. Ділай, І. Байрак, М. Семанич, О. Теслюк, П. Олексів, і С. Вапляк. По $10.00 — В. Божик, І. Бибик, А. Геврик, Б. Климків, А. Венгер, М. Кузмій і П. Вачинський. По $5.00 — А. Федорук, Д. Микитюк, М. Пенсак, И. Кобзар, М. Плескун, Г. Грицак, М. Баняс, Г. Дребко, Т. Гуменюк і П. Сеньків.

Жертводавцям видасться поквітування, які можна залучити до зізнання доходового податку (інкомтекс).

Жертводавцям щиро дякує Будівельний Комітет:

о. д-р В. Кушнір
почесний голова

Мґр І. Геврик
діючий голова

Пожертви приймають:

Iwan Hewryk 327 Mc Winnipeg, R2W0B3;
Carpathia Credit Union 950 Main Street, Winnipeg, No. 7254;
North Winnipeg Credit Union 544 Selkirk Avenue, Winnipeg, No. 2018;
Vera Credit Union 777 Ritchard. Winnipeg, No. 1778;
Progres Credit Union 627 Selkirk Ave., No. 1238.

ТОВАРИСЬКИЙ КЛЮБ
МЕШКАНЦІВ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА
в ГЛЕН СПЕЙ „РОЗВАГА"
у співпраці з ЦЕРКОВНИМ КОМІТЕТОМ

влаштовує

в неділю, 24-го квітня 1977 р.
о год. 1-ій по пол.
на Оселі УРСоюзу „ВЕРХОВИНА"

СПІЛЬНЕ ВЕЛИКОДНЄ СВЯЧЕНЕ

на яке запрошує всіх Мешканців нашого Села і всіх приїздших Гостей.

Вступ: $6.50 дорослі $3.00 діти. Квитки замовляти П. Лихович, (914) 856-8728 або інж. П. Саляк, (212) 777-0513.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

Урочиста Конференція Академії

для відзначення 100-річчя з дня народження та 20-річчя з дня смерти

Арнольда Давидовича Марґоліна

ПРОГРАМА

ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО — вступне слово.
ЛЮБОВ МАРГОЛІНА-ГАНСЕН — Молодий Арнольд Давидович.
АНТІН БАТЮК — Моє знайомство з А. Д. Марголіним.
ЯРОСЛАВ БІЛИНСЬКИЙ — Політика в Українській ССР після усунення Шелеста — чи означає вона поворот до сталінізму.

Конференція відбудеться

в неділю, 24 квітня 1977 року
о год. 2:30 по пол., в БУДИНКУ АКАДЕМІЇ
206 Вест 100-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

Микола Понеділок

Рятуйте мою душу

ПОВІСТЬ

Обкладинка та ілюстрації
ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО
Сторінок 503 · Ціна 8:00 дол.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ТЕРНОПОЛЯНИ

Омнібус на З'їзд до Торонта
7. 1. – 7. 4. 1977

- Від'їзд з N. Y. City — 7. 1. 77 вечером.
- Ціна $28-35, залежно від числа зголошених.
- Зголошуватись до 5. 10. 1977 до:

Mrs. Maria Rzepecka
309 E. 5th Street, New York, N.Y. 10003

залучуючи чек або переказ на $20. - і self addressed stamped envelope.

- Гроші звернеться, якщо буде замало зголошених.

Д-р РОМАН МОРОЗ

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

На Сорокаденних Поминках на добру пам'ять Покійної

св. п. Насті Андріївни Стовба

що відійшла від нас 6-го лютого 1977 р.
на Український Гарвард (УНІГУ),
пожертвували наступні Панове:

Василь Лагошняк	$25.00
Павло Родзянко	25.00
Корній Галат	25.00
Федір Стовба	25.00
Олекса Стовба	50.00
Марія Гнатів	10.00
Дональд Гросс	10.00

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Марії Демчишин

яка проживши 87 років, померла в Детройті, Міш.
25-го лютого 1977 року,
складаємо 25.00 дол.
на Фонд Катедр Українознавства в Гарварді.

На Рідних Землях працювала в хорі Котка; була дружиною Покійного пастора Володимира Демчишина. — Хай земля новопридбаної Батьківщини буде Їй легкою!

Вайндотте, Міш. Григорій і Ольга КУЗІВ

Замість квітів на могилу

бл. п. покійної Тамари Грицай

складають 40.00 долярів
на український сиротинець в Аргентині —
Родина Володимира Поповича
і Оксани ТАРАПАЦЬКОЇ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ ВТРАТИ

нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА і БАТЬКА

бл. п.
МИРОСЛАВА ДЕМЧУКА

відбудеться

Посвячення Пам'ятника і Панахида

в Провідну Неділю,
17 квітня 1977 р. по полудні
в САВТ БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

До участи в якій сердечно запрошуємо.

ЮЛІЯ — дружина
МАРУСЯ — донечка

Повідомляємо Родину, Друзів і Приятелів, що

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на могилі нашого Незабутнього МУЖА і БАТЬКА

сл. п.
ЯРОСЛАВА БІЛАСА

відбудеться

в неділю, 1 травня 1977 р., год. 12-та дня
на цвинтарі св. апп. Петра і Павла
в Вотерфорд, Н. Й.

Дружина — ЗЕНОВІЯ
Доні — РОКСОЛЯНА і ІРИНА з Родинами

Після посвячення пам'ятника відбудуться

ПОМИНКИ

в Українському Клюбі в Коговз, Н. Й. при вул. Медов

„Лісові Мавки"
запрошують
Вас на

ЗАБАВУ

ВЕСЕЛКА

16-го квітня 1977 року
год. 9-та вечора
в Summit Hotel
51-ша вул. і Lexington Avenue
New York, N. Y.

Оркестра — „ТЕМПО"

Вступ $6.00

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ СФУЖО
І ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ

запрошують на

відкриття виставки картин
СТЕФАНІЇ БЕРНАДИН

в П'ЯТНИЦЮ, 22-го КВІТНЯ 1977 р., о год. 7:30 веч.
в залі СПОРТОВОГО ОСЕРЕДКУ „ТРИЗУБ"
при 4932 N. Broad вулиці, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

Виставку відкриє проф. ПЕТРО МЕГИК.

В суботу і неділю, 23-го і 24-го квітня, виставка буде відкрита від 10 ранку до 7-ої вечора.

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п.
ПРОФ. ІВАНА ВИНАРА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в Церкві св. Йосафата у Пармі, Огайо
в неділю, дня 8-го травня 1977 року
в 12-ій год. дня

Про ласкаві молитви в намірені Покійного, просять —

ДРУЖИНА і СИНИ з РОДИНАМИ

Микола Азовський — призабутий мистець

Микола Азовський; Шевченко на засланні.

Пані Оксана Керч скаржилась недавно на сторінках „Свободи" (ч. 251), що українські люди у вільному світі неначе забули про видатного нашого мистця-маляра Миколу Азовського. Мистець Петро Андрусів, виступивши проти зневажливого відношення до українських мистців старшого покоління, чи тих, які вже не в живих, але записані нестертими літерами в історії українського мистецтва, не міг — очевидно — назвати всіх українських мистців, які знаходили признання і пошану не тільки в українському гетто, але й у різних культурних народів світу, брали участь і діставали нагороди на міжнародних виставках, діставались і до різних чужинецьких музеїв. Ото ж він не назвав, наприклад, Миколи Азовського, Михайла Дмитренка, Бориса Крюкова, Миколи Неділка — що їх викинула на Захід із Наддніпрянщини хуртовина Другої світової війни, чи Івана Кураха, який зі своїми виставками об'їздив і країни Близького Сходу. Кожний із тих „забутих" мистців — непересічна індивідуальність. Пані Оксана Керч правильно звернула увагу, що щасливі ті творці (не тільки з ділянки образотворчого мистецтва), які залишили рідних і ті з післятизму до померлого видали книжку для закріплення його пам'яті. Ось так уже після смерти Віктора Цимбала й Бориса Крюкова появилися, заходами вдовиць, їхні монографії, — куди величавіші, як ті невеличкі книжечки, що їх видано в Україні про таких гігантів мистецтва, як Олекса Новаківський, Іван Труш чи Ольга Кульчицька...

Миколи Азовського не забули ті, що будь-коли зустрічали його чи бачили його твори. Ось напр. збережено каталог 3-ої виставки Спілки Українських Образотворчих Мистців у Львові з 1942 року. За абетковим порядком є там на першому місці „Азовський Микола", а зараз за ним „Андрусів Петро" — з їхніми світлинами. Микола Азовський помер ще в 1947 р. в Аргентині на 44-му році життя, але залишив дочку Марту, яка, втративши змалку батька і матір, виховалась завдяки добрим людям і тепер, разом із своїм чоловіком Нестором Ришавим подбала, щоб її швагер інженер Лев Ришавий, переїхавши на постійне перебування до Америки, перевіз сюди збережену кільканадцять образів Азовського і влаштовує іхню виставку: спершу у Філядельфії (від 26 березня до 3 квітня), тепер у Ню Йорку 17 квітня ц.р.

Миколу Азовського, як кожного творця, що пішов своїм власним мистецьким шляхом: створив собі власне обличчя та послуговується тематикою і технікою за своєю вподобою, не можна зарахувати до будь-котрої відомої „клясичної" течії в історії малярства. Бувши вихованцем Київської Академії Мистецтва, переорганізованого большевиками на Художній Інститут, з такими професорами, як Федір Кричевський і Михайло Бойчук, і навчаючись рисунку у такого геніяльного графіка, як Юрій Нарбут, Микола Кричевський опісля, „вибравши свободу" за Другої світової війни — пересиджував у музеях-галереях Кракова, Відня і Риму та — як кожний мистець — мусив захоплюватися тамошніми архітворами та свідомо чи підсвідомо збагачувати власний талант враженням з побаченого. І, як кожний творчий мистець, не стояв на одному місці. Тому і в отій мистецькій спадщині, що залишилась по ньому, є поважні відхили у підході до теми, не кажучи вже й про відхили в техніці.

Є багато квітів, при чому — цікава річ — Азовський любується у чорному тлі, на якому пишаються барвисті цвітки, — є багато архітектурних мотивів, між ними колишня хата Івана Франка в селі Нагуєвичі, передана у засніженій зимовій шаті, — є кілька архітектонічних образів із Кракова, при чому в одному з отих образів Вавель наче скритий за мрякою, — знову ж „Великий канал" у Венеції втриманий в імпресіоністичному стилі, — романтикою віє із величавої копули собору святого Петра у Римі, скритої за переднім тлом, що його творить заслона галузся, — є й „Вуличка", що нагадує французького Утрілльо, — цікавий образок із Личаківського цвинтаря у Львові, де позаду пам'ятник на могилі Івана Франка роботи скульптора Сергія Литвиненка, — є й промислові об'єкти, є й збомбована хата у Белзі біля Сокаля, що її можна б назвати „Після налету".

Взагалі — це багатство 47-ох образів, здебільша олій. Деякі вони ясні і дилічним настроєм, більшість у темному колориті, всі вони зраджують зараз на перший погляд руку справжнього мистця. Такі полотна, як „Шевченко на засланні" — мальовані з великим розмахом у монументальному стилі, — поруч мініятюрки, що виказують мозольне викінчування деталів, — цілість виставки мусить залишити враження у глядача, що ми не тільки тепер маємо поважних видатних мистців, але малі їх і — трохи їх призабули.

Іван Кедрин

„МАРУСЯ БОГУСЛАВКА" В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — В неділю, 17-го квітня ц. р., о год. 6-ій по полудні в залі Української Централі — 240 Говп евеню, Драматичний Гурток СУМА з Балтімору, Мд., поставить тут історичну драму із співами, танцями та музикою на 5 дій М. Старицького „Маруся Богуславка". Режисер Т.Кузьмів. У п'єсі беруть участь 30 молодих акторів-аматорів; дохід з вистави призначений на виховні цілі.

ДОПОВІДЬ А. ГРИГОРЕНКА В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — В суботу, 16-го квітня ц. р., о год. 7-ій вечора тут в залі української православної церкви Св. Тройці при Лайонс евеню виступить з доповіддю на тему: „Права людини в Україні та СССР" новоприбулий дисидент Андрій Григоренко. Доповідь спонзорує Комітет Радянських Політичних В'язнів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
17-го КВІТНЯ 1977 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., Ю. Демчук, фін. секр.

ПІД ЗНАКОМ „ЗЛИТТЯ НАЦІЙ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

жнього гаранта непорушности своїх кордонів і національної суверенности. Крім того, завдяки союзові з Совєтським Союзом, Польща відродилася в границях вповні історично-справедливих". (стор. 167).

Павло М. Калініченко (Київ) у своїй статті „Військова співпраця совєтського народу і польського в боротьбі проти німецького фашизму" подає статистичні дані „допомоги" СССР народам середньої Европи в боротьбі з німецьким фашизмом. В боротьбі за визволення: румунів, поляків, чехів, словаків, червона армія втратила забитими і раненими понад 3 мільйони. (стор. 170). До польської армії, яка в 1945 р. нараховувала 400-тисяч вояків, було включено близько 20 тисяч совєтських провідників й інструкторів, а на польських теренах діяло 40 тисяч совєтських партизан.

Іван Д.Антонюк (Київ) у своїй розвідці „СССР в обороні Народної Польщі на міжнародній арені (1944 - 1945)", дає аналізу творення Крайової Народної Ради, в склад якої ввійшли всі „демократичні" польських партій, тим самим, Рада, за словами автора, була речником всього польського народу, а не її іміграційний уряд в Лондоні. 21-го липня 1945 -го року створено Польський Комітет Національного Визволення, який сповняв функцію тимчасового уряду. Автор обговорює неприхильне становище Англії і Америки до того уряду, а з другого боку гльорифікує СССР, який мовляв, обороняв інтереси Польщі на конференції в Ялті і Потсдамі. По „довгих торгах" альянти визнали 16-го листопада 1945-го року Польську Річпосполиту Людову де юре й вона стала повноправним членом ОН.

Сергій М. Антонюк (Київ) у своїй статті „Допомога совєтської армії у відбудові польської народної господарки (1944-1945)" в деталях описує допомогу уряду СССР „Людовій Польщі", подаючи багато статистичних даних. Наприклад, „Вояки 1-го Українського Фронту збудували в Польщі в роках 1944 - 1945 1,234 мости довжиною 22,500 метрів, відремонтували 11,000 клм. шосе і битих доріг". (стор. 200). Вояки допомагали у відбудові зруйнованого німцями господарства на усіх відтинках. Він закінчує своє статтю, що: „Совєтські вояки принесли не тільки польському народові свободу, але також уділили йому економічну допомогу, яка була конечною для нормалізації життя, відбудови народного господарства, як також, для соціально-економічних перемін краю". (стор. 210). Які користи з тієї відбудови мав й дальше має СССР — автор не каже.

Так виглядає „науково-вимінна" співпраця між Ягайлонським в Кракові і ім. Т.Шевченка в Києві університетами.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!